

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendőek.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

Előfizetési felhívás.

Mai számunkkal lapunk IV.-ik évfolyamának harmadik évnegyedére új előfizetést nyitván, felkérjük lapunk eddigi barátait és jó akaróit, hogy pártolásukban a jövőre is részesíteni sziveskedjenek.

Most hogy küzdelmünk gyümölcsének megéréséhez közeledünk, kétszoresen van szükségünk összetartásra, kivált pedig lapunknak, mely ezt közvetíteni van hivatva, a fentartására, ez pedig csak úgy lesz lehetséges, ha hiveink nem csak szellemileg és erkölcsileg, de anyagilag is támogatni fognak s ezért első sorban arra van szükségünk, hogy mindazok, kik eddig az utófizetők sorába tartoztak, szakítva eddigi rendszerükkel, az előfizetők sorába lépjenek s ebből folyólag ne csak eddigi hátralékaikat egyenlitsék ki, hanem egyuttal már a jövőre is — lehetőleg az év végeig — még e hó folyamán küldjék be az előfizetést.

Ezen kívül nem szabad lankadnia egyik hívünknek sem új hivatás szerzésében, mert valóban pirulva kell bevallanunk, hogy eddig az az erdészeti és vadászati altiszti személyzet közül nagyon kevesen mutattak érdeklődést saját érdekeik és javuk iránt, pedig az anyagi áldozat, mit erre hozniok kellene, a nevetséges csekély, melyet még a legszerényebb viszonyok közt lévő kartárs is minden nagyobb megterhelés nélkül elviselhet.

Lapunk iránya és előfizetési ára a régi marad.

Itt még felhívjuk hiveink becses figyelmét a lapunk szerkesztője által kiadott „Az erdő és annak fenntartója“ című röpiratra, mely könyv 1 kor. 40 fl. beküldése mellett bérmentve lesz küldve. A ki még nem tette, igyekezzék ezt a művet még e hó folyamán megszerezni, mert azon túl már alig lesz kapható.

Végül figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat hogy az, ki a címére küldött lapot a postán elfogadja, előfizetőnek tekintendő s törvényeink szerint annak árát megfizetni köteles.

Az ERDÉSZETI UJSÁG kiadóhivatala.

Kerületi egyesületek alakítása.

Most, midőn az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segély egyesület kérdése mindinkább a megvalósulás stádiumába lép, önként előtérbe nyomul a vidéki, hogy úgy mondjuk kerületi egyesületek megalakulása.

Lapunkban többször volt már szó arról, hogy ha majd a Budapest székesfőváros központtal országos erdészeti és vadászati nyugdíj és segély egyesületünk megalakul, igazgatásának egyszerűsítése és könnyebbé tétele végett szükséges lesz a hazában szétszórta élő kartársak összehozására fiókokat alakítani, melyek a központ és a tagok közt közvetítőként szerepeljenek. Az ilyen fiókok nem csak a tagsági díjak beszedésénél, hanem a közgyűléseknél is nagy szerepet lennének hivatva játszani, mert az utóbbiakat megelőzőleg saját körükben s a tagok csekélyebb anyagi megterhelésével

tartván gyűléseket, itt módjukban lenne a közgyűlés tanácskozásának tárgyait megvitatni, azután pedig saját kebelükből meghatalmazott résztvevőket a központba kiküldeni.

A magam részéről azonban nem vélem ezt egyesületünk megalakulásának idejére halasztatónak, sőt ellenkezőleg véleményem az, hogy valamint az órás előbb az egyes részeket készíti el s csak azután alkotja meg egész művét, azonképen nekünk is első és fő feladatunk lenne előbb vármegyénként vagy mondjuk kerületenként tömörülni s miután így már jó előre megalkottuk a szilárd részeket, játékszamba fogna menni az egésznek az összeforrasztása. Ajánlatosnak teszi ezt már az a körülmény is, hogy kisebb körben könnyebb az egymással való érintkezés, a kölcsönös eszmecsere, egyiknek a másik által való felvilágosítása és a mi fő, kisebb távolságoknál sokkal könnyebb az összejövetel rendezése. A híradás is sokkal könnyebben megy, mert szomszéd átadja a másiknak és így tovább, hasonlatosan ahoz, mint mikor tűzvésznel az egyik égő házról a másikra pattannak át a szikrák, míg végre az egész község lángban lobog. Így lehetne nálunk is egyikről a másikra átplántálni a tiszta igaz lelkesedést, mely azután mint a futó tűz végigszáguldva az egész országon, magasan föllobogna az összes kartársak fogékony szívében, olyan

erőt fejtve ki, melynek többé mi sem tudna ellentállani.

De nem csak tisztán országos egyesületünk megalakítása céljából van nekünk szükségünk a vidékenként való egyesülésre, hanem meg kellett volna ezt már tennünk régen azoknál az okoknál fogva, melyeket alább elősorolok. Sajnos, hogy már régebben nem volt terünk, hol az erre buzdító szózat fölhangzott volna, mert bizony mondom, hogy az egyesülés révén nem lennénk még mindig mostani elmaradottságunkban.

A kerületi egyesületeknek hivatása nem annyira az anyagi, mint inkább az erkölcsi oldalra fektetné a fősúlyt.

Egy-egy vidéken a kartársak szinte rá vannak utalva arra, hogy munkálkodásukban egyöntetűen járjanak el, mert a jó eredmény csak ez által lehet annyira, a mennyire biztosítva, már pedig az csak úgy lehetséges, ha kicseréljük eszméinket, mi csak a gyakoribb személyes érintkezés útján lehetséges. Most akár hányszor megesik, hogy még a legközelebbi szomszédságban élő kartársak sem ismerik egymást, nem hogy még egymással érintkeznének, hanem megy kiki a maga útján, nem törődve a másikkal.

Az egyesülés hivatva lenne szíveinket összeforrasztani, köztünk nem csak a kollegiális, de őszinte baráti viszonyt is fejleszteni.

TÁRCZA.

A fejedelmi vadász.

Rudolf trónörökös medvevadászata Beregben.

(A Budapesti Hírlap után.)

Néhai Rudolf trónörökös tiszteletére Schönborn Ervin gróf 1979. novemberében Bereg megyében, a a Latorca melléki erdős hegységben nagy vadászatot rendezett, melyet a boldogult királyfi le is irt. Ezt a munkát a trónörökös 1881-ben kinyomatta, de az forgalomba nem került. A munka egy példányát elküldötte Tabódy Józsefnek, hogy azt az Osztrák-Magyar Monarchia-nak Felső-Magyarországról szóló részében használják föl. A könyv ma megjelent és Bereg megyével foglalkozó részében olvassuk Rudolf trónörökös tollából a medvevadászat e nagyon érdekes leírását:

„Rövid reggelizés után szánon utnak indultunk. A tágas völgyben zuhogva futó Latorca hegyi folyónak hol jobb, hol balpartján haladtunk tova. A tájékat szép, meredek, sűrű erdőség borította hegyek környezik. Beljebb hatolva, mindinkább emelkedik a hegység és szűkül a völgy.

Az egész vidék csupa kisebb-nagyobb erdős hegy-láncokból áll, melyek mind egyközűleg huzódnak és egymástól szép, csöndes, jobbára egészen lakatlan, erdős völgyek által vannak elválasztva. A Latorca-völgy felső végén folyvást magunk előtt látjuk a Magyarország és Galicia közti magas, erdőtlen vízválasztó-hegységet.

Egy órai utazás után kies mellékvölgybe kanyarodtunk be, hol egy kis patak vigan csörgedezett a jégfölte partszegélyek közt s csak egyes szegényes viskók tünedeztek föl az emberi kulturának e vég-határán. A sűrű bükkerdőség mélyen lenyulik a völgybe és szép, meredeken emelkedő hegyek alkotják a kép keretét.

Összejövedeleinknél módunkban lenne bajainkat elpanaszolni, azokat mások tanácsával és jóindulatával orvosolni, sőt még a szolgálat nélkül levőknek esetleg állást is szerezni.

Gyűléseinket minden szakmánkba vágó munkálat befejezése után tartván, ott elmondhatnánk kölcsönösen szerzett tapasztalatainkat, melyekből mások is okulhatnának s ugyancsak módja lenne mindenkinek kifejteni, hogy a következő munkálatánál milyen módszert szándékozik követni s esetleg itt is többi kartársától értékes utbaigazítást és hasznos tanácsokat nyerhetne.

Ilyen gyűléseinkre meghivandók lennének a gyülekezés helyéhez közel lakó erdőtiszturak, kik szerény véleményem szerint nem csak szívesen megjelenének, hanem arra is rábírhatnók, hogy alkalmi szakelőadásokat tartsanak, melyekből okulva, hasznos szolgálatot tehetnénk erdészetünknek.

Ez a kölcsönös érintkezés hivatva lenne részünkre polgártársaink, de kivált szolgálataidóink becsülését is irányunkban nagyra növelni, mert látnák abból, hogy a komoly és hasznos munkának és törekvésnek emberei vagyunk.

Az így szerzett tapasztalatok azonban nem maradnának meg egy-egy kerület szűk körében, mert a tárgyalásainkat lapunkban közölve, azok az egész országban szétszórtan élő kar-

társak közkincsévé válnának s így kifejlődnék lassan a mi saját altiszti szakirodalmunk, melyre hogy nagy szükségünk van, azt senki tagadni nem fogja.

A gyűlések helyét is folyton változtatni kellene, minek kétféle előnye is van, és pedig az egyik az, hogy így nem csak folyton egyeseket terhelné az utazásokkal járó kiadás, a másik pedig az, hogy mindig más-más vidéket látogatván, módunkban lenne annak kulturájával megismerkedni s tapasztalatainkat bővíteni és így minden egyes gyűlésünk valóságos tanulmányút lenne.

(folytatása következik).

A magyar kir. erdőőri szakiskolák szabályzata.

1. § Az erdőőri szakiskolák célja: az erdőőri teendők végzésére alkalmas egyéneket nevelni.

2. § A szakiskolák tanfolyama két évre terjed; a tanulók részint állami ellátás mellett, részint saját költségen vétetnek fel; és pedig mindkét tanfolyamra összesen felvétetik a lipótvárosi szakiskolába 60, a györgény-szent-imrei szakiskolába 60, a királyhalmi-ba 24 és a vadászerdei-be szintén 24 tanuló.

3. § A szakiskolákba belépni kívánók felvétele iránt a földművelésügyi m. kir. ministerium határoz; a felvételt kérő folyamodványok minden év július havának végéig ezen ministeriumnál annyival pontosabban beadandók, mert később beérkező folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

Mintegy félóráig haladhattunk e völgyben s akkor szánunkat elhagytuk. Az utnak — ha ugyan utnak nevezhető — vége szakadt és miután a patak fölött egy keresztül fekvő fatörzsön átkeltünk, apró ökrök által vont szánokra kellett ülnünk, aztán hegyen, völgyön, mezőn, tüskön-bokron át vittek bennünket cammogva. Végre beléptünk a magas, szálas bükk-erdőség pompás, nagyszerű domjába. A fák ágait, az aljerdő sűrű bokrait, minden követ és kidőlt fatörzset hó borított. A hegyoldalban a gerincnek tartottunk. De még mielőtt fölértünk volna, egy kis tisztásnál letértünk és egy árok, jobban mondva, egy kis völgy szélén a vadászok föllálltattak. Az erdőség e helyen nyílt volt és szabad kilátást engedett.

Főlséges téli nap volt, sötétkék ég felhőtlenül boltozódott fölöttünk és a havat ugyancsak olvasztotta a nap heve, mintha szép tavaszi idő lett volna. Helyemen voltam, nagyszerű, szép természet közepette medvevadászaton, vágyaim célpontján, a medvetanyának talán tőszomszédságában.

Négy medvét nyomoztak ki a hajtásban, jelentték a vadászok.

Alig ültem le szép csöndesen egy fiatal bükkfa mellé, midőn máris hallatszani kezdett a messze távolból a hajtók első rivalgása, a szarvashívásnál is használni szokott tülkök tompa hangja az erdő csöndjén át.

Még mi sem moccan meg körülöttem, csak néhány magtörő röpkedett egyik fáról a másikra. avagy egy-egy harkály kopácsolt az öreg bükkök törzsén és cinkesereg zsi bongott a nyirfák koronái közt.

Egy negyedóráig ülhettem így, midőn egyszerre csak az előttem elterült kis völgyben, körülbelül 300 lépésnyire, egy nagy fekete alakot pillantottam meg a fák között fölfelé osonni. Egy hatalmas vén mackó volt! Leirhatatlan örömeztet fogott el és a vadászok első izgalma futott végig rajtam. De most fódolog volt a hidegvérűség, hogy a szemfüles ellenfélt jó lőtávra engedjem közeledni. Lassan, óvatosan kapaszkodott fölfelé a partoldalon, majd sompolyogva, majd ismét gyorsabb menetben ügetve. Időről-időre két lábra

4. § A tanulókat felvétetni kívánók tartoznak kétségtelen hitelességgel kimutatni, hogy:

1. 17. éves életkorukat betöltötték, vagy az intézetbe való belépés napjáig (október hó 8-ik napjáig) betöltik és 35 évesnél nem korosabbak;

1. ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszontagságaihoz szokott, és edzett testalkattal s különösen jó látó, halló és beszélő képességgel bírnak, mely kellek igazolására kincstári erdeszeti orvos, honvéd-orvos, vagy vármegyei orvos bizonyítványa szükséges;

3. az elemi iskolákat elvégezték, illetve folyékonyan jól írni, jól olvasni s az elolvasott tárgynak értelmét jól elmondani képesek. s hogy a közönséges négy számmivelet szerint jól tudnak számolni;

4. erkölcsi magaviseletük jó; mi célból az iskolába való felvételi folyamodvány benyújtása idejéig eltöltött idő alatt tanusított magaviseletükről bizonyítvány felmutatandó;

5. katonai kötelezettségben állanak-e; igenlő esetben kötelesek abbéli igazoló könyveiket is bemutatni;

6. a folyamodók tartoznak kérelmüket sajátkezűleg írni s abban megmondani, hogy a válasz mely cím alatt, mely utolsó postai állomásra és melyik vármegyébe küldendő;

7. állami ellátás mellett felvétetni kívánók részéről hiteles segénységi bizonyítvány melléklendő.

5. § Az előbbi kellek igazolása alapján az intézetbe felvett és ott megjelenő tanulók testi épsége és egészségi állapota az intézet orvosa-, az előbbi § 3-ik pontjában megjelölt tanulás-ismereteik pedig az intézet vezetője által a jelentkezés alkalmával szigorúan felülvizsgálatnak, s azok, a kiknek testi szervezete

hiányos, vagy a kik valamely ragályos avagy az intézeti foglalkozás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenvednek, vagy ha kellő sikerrel való tanulhatásra elegendő alapismeretekkel nem bírnak, az intézetbe nem fogadtatnak be.

6. § Azok a tanulók, a kik saját költségükre vétetnek fel tartoznak az ellátásért és az intézetben való tartózkodás idejére adott ruházatért évenként 150 forintot félévi előleges részletekben fizetni, mihez képest a felveendő tanulók szülői vagy gyámjai királyi közjegyző előtt kiállított okmányokkal igazolni tartoznak, hogy az évi 150 frtnyi eltartási költséget a kitűzött időre az iskola vezetőjének kezéhez pontosan lefizetik.

7. § Az állami ellátás mellett felvett tanulók, illetve azok szülői vagy gyámjai abban az esetben, ha a tanuló az erdőéri szakiskolát a tanfolyam teljes bevégezése előtt önként elhagyja, vagy a jelen szabályzat

9. §-ában megszabottak meg nem tartásáért, avagy a tanulásban való hanyagságért vagy képtelenségért elbocsátatik, a reá fordított költségeket, egy évre 150 forinttal számítva, az államnak, illetve az országos erdei alapnak megfizetni tartoznak.

8. § Minden tanuló tartozik annál a szakiskolánál jelentkezni, melybe felvétetett, belépés alkalmával pedig köteles magával hozni 6 inget, 6 gatyát, 6 zsebkendőt, 10 pár kapezát vagy harisnyát, egy pár erdőjárásra alkalmas erős bagaria-czizmát és pedig valamennyit új állapotban.

9. § A szakiskolákba való belépés által minden tanuló kiváló szorgalomra, kielégítő sikerrel való tanulásra, pontosságra, az erdők szeretetére és ápolására, összes előjárói iránti feltétlen engedelmességre, józan és erkölcsös magaviseletre, s az intézeti szabályok, utasítások vagy részére adott parancsok pontos és

állott és előre nyujtá fejét, hogy jobban kémlelődhessen. Háta mögül a hajtók zivaja hallatszott, vigyázva tekintgetett szét és meggyorsítá lépteit. Száz lépésnyire lehetett tőlem, midőn hirtelen megállott és lassan irányt változtatott kissé fölfelé, de nem egészen nekem tartva, mint eddig. Attól felve, hogy később nem talál eléggé közelembé jönni, a mint két nagy bükkfa közt alakját szabadon jól szemügyre vehettem: lőttem! Mozdulatából mindjárt észrevettem, hogy golyóm talált. Egy pillanatra csöndesen megállott és mindenfelé nézegetett, hogy támadóját kikémlelje. Ekkor gyorsan hátra nyultam másik fegyveremért. E mozdulatomat a medve észrevette és nyomban arra fordulva, gyorsabban mintsem e nehézkes állatról föltehettem volna, felém rohant.

Egy kis mélyedésem, melyben nem láthattam, nagy sebességgel keresztül futott és egy pillanat alatt valami harminc lépésnyire közeledett hozzám. Nagy, fekete pófája, mely a lövés előtt szinte szelid nézésű volt, vad ráncokba vonódott s az állat bőszülten tartott

felém. Vártam, míg egész alakját jól kivehettem; aztán homlokára céloztam és megrántottam a ravaszt. Lövésemre hangosan elordította magát; iparkodott lábra kapni, de mindjárt összesett és holtan terült el a fehér hóban. A golyó mélyen befuródott agyába. A széles, hatalmas fejü fekete óriás elterült a havon, melyet vérével festett be.

Egy negyedóra telt el ismét várakozással, miközben a hajtók lármája mind közelebb hallatszott és észre lehetett venni, hogy a hajtás vége felé jár.

Egyszer csak lent a völgyben három sötét alakot pillantottam meg gyors futással az általunk elállott hegyhátnak tartani. Fiatal, gyöngé, még csak komondor nagyságu bocsok voltak ezek, melyeknek bozontos bundájuk miatt körvonalaik is alig voltak kivehetők; inkább valami nehézkesen tova guruló gombolyagokhoz hasonlítottak.

Eleinte felém tartottak; de aztán félre csaptak és egyenesen Schönborn gróf felé mentek, ki egyiköket jól irányzott lövéssel szerencsésen le is terítette. A

lelkiismeretes teljesítésére, az intézet építményeinek, eszközeinek, butorainak, ruháinak és minden vagyonának gondos felügyeletére, kiméletére, őrizetére kötelezi magát, minél fogva az, a ki ezen kötelezettségeinek egyikét vagy másikat az intézet vezetője által való kétszeri megintés után is megszegi, vagy ha a megtartott nyilvános vizsgálat alkalmával a tanulásban való előmenetele nem találta kielégítőnek, az erdőőri szakiskolából el lesz bocsátva.

10. § Az intézetbe újon belépő tanulók tanfolyama minden év október hó 10-én kezdődik, s minden tanulóra az annak belépési idejére következő második év szeptember havában megtartott vizsgálat idejével végződik. Az intézetbe belépő tanulók kötelesek október hó 1-jétől kezdve legkésőbb október hó 8-ig megjelenni, mely utóbbi határidőnek meg nem tartása a felvett tanulónak az intézetbe való be nem fogadását vonja maga után.

11. § Az erdőőri szakiskolák tanulói a földművelésügyi ministerium megbízottjai előtt minden félévben, illetve minden év márczius és szeptember hónapjában nyilvános vizsgálatot tesznek. Ezen vizsgálat alkalmával a következő tárgyakból osztályzatot nyernek: 1. az általános erdészeti ismeretekből; 2. a számtanban való jártasságból; 3. az erdei munkában való gyakorlottságból; 4. az írásbeli képességből; 5. a rajzolásbeli képességből; 6. a vadászati ismeretekből; 7. a szorgalomból és 8. a magaviselethől.

A kiérdemelhető osztályzatok következők: „dicséretes“, „jó“, „kielégítő“ és „nem elegendő“. A mindenkor félévi vizsgák megtartása alkalmával a tanulók oly számban, a mint ezt a ministerium szükségesnek tartja, állami költségen egyik szakiskolából a másikba helyezhetők át.

12. § Szünidők az erdőőri szakiskolánál nincsenek, a jó maga viseletű és jól tanuló növendékek azonban a karácsonyi és husvéti ünnepekre egy-egy hétig, valamint július vagy augusztus hónapban az intézet vezetője által meghatározandó napokra két-két hétig tartó szabadságidőt nyerhetnek az esetben, ha ezt részükre szülők vagy gyámjaik az intézet vezetőjéhez küldött levél útján kérik; a 24 éves vagy ennél magasabb korral bíró tanulók részéről ily levél nem lévén szükséges, elégséges, ha szabadságiránti kérelmüket maguk intézik a szakiskola vezetőjéhez. Vasárnapokon és ünnepnapokon, kivéven a mulhatlanul végzendő teendőket, munkaszünet van, de a tanulók kötelesek az intézethez közelebb levő egyházban az isteni tiszteleten lehetőleg résztvenni.

13. § A tanításnál megfelelő elméleti oktatás mellett a főszűly az erdőőri szolgálathoz szükséges gyakorlati kiképzésre lesz helyezve, minél fogva a tanulók az erdőben, a csemete-kertekben és az intézetnél előforduló mindennemű munkálatokat, a favágásokat, erdőhasználati, művelési és védelmi munkákat, ásatásokat, kapálásokat, szoba-, lakás-, butor- és ruhatisztításokat, valamint az intézeti erdő és telep nappali és éjjeli őrzését maguk kötelesek végezni.

14. § A tanításnál vezérfonalul a Bedő Albert által irt „Erdőőr“ című könyv szolgál, még pedig olyképen, hogy annak tartalma az intézetbe belépő tanulóknak a tanfolyam első évében az első kérdéstől kezdve sorrend szerint követve végig és pedig október hó 10-től kezdve július 15-ig terjedő naponkénti egy órai szobaoktatásra beosztva előadatik, s e mellett minthogy a gyakorlati kiképzésre is kiváló gond fordítandó, a növendékek által belépésüktől kezdve az erdőgazdálkodás folyamata szerint mindennap telje-

másik kettő nyomban visszafordult és félig futva, félig gurulva, lesurrant a hajláson és most egyenesen felém tartottak. Az előttem elterülő kis mélyedésen át haladtak és midőn a nagy bükktrözssek közt bukdácsoltak, fölhasználva a szabad látást nyújtó pillanatot, az elsőt sikerült lelőnöm. Jajvszékelő orditozással még egyszer föltápaszkodott, hátsó lábaira állott és szerteszét tekintett. Még egy lövés és vége volt.

Az életben maradt harmadik bocs nem sok időt engedett a célzásra. Alig látta két testvérének szomorú sorsát, azonnal vad futásnak eredve, lerohant ismét a völgybe és ott, az időközben előnyomuló hajtókra bukkanva, soraikon végig futott s kisiklott a hajtásból.

A hajtók még mindig kiabálva, állomásainkhoz jöttek föl és örvendezve közeledtek az elejtett medvékhez.

Én is siettem zsákmányomhoz és igen boldog voltam, mikor ez egy hajtásban vadászszomszédaim közreműködése nélkül elejtett két medvét kedvemre megszemlélhettem. Az első valóban igen nagy, vén állat volt.

Több izmos férfi vállra vette a medvéket, öt

ember a nagyot, kettő a kisebbeket. Ily módon indult meg lassu léptekkel a diadalmenet vissza azon az uton, a melyen jöttünk. Egy kis erdőtisztáson pihenőt tartottunk és falatoztunk. Az erdőcsöszők és a hajtók körülöttünk és pompás zsákmányunk körül táboroztak. A vigan lobogó megrakott tűz lángja élénkitette a szép képet.

Rövid itt tartózkodás után a második hajtásra mentünk, melyben még egy kinyomozott medvének kellett volna lenni. Minthogy azonban a nap már jól előre haladt, a hajtók valamivel kisebb térséget fogtak közre és így, azt hiszem a medve hátul került. Vad-disznót sokat láttam, de közelemben egy sem jött. Schönborn gróf kettőt ejtett el és a hajtók egy nagy, már élettelen vadkanra találtak, melyet az első hajtásban egy erdész lőtt le.

Midőn a hajtók hozzánk kerültek, már éppen sötétedni kezdett.

A holdsarló ragyogott és a sötétkék égen fel-tűntek az első csillagok. Pompás csöndes est volt. Gyorsan siettünk a csikorgó havon le a völgybe, hol ránk a szánok várakoztak. Esti hetedfél órakor ismét beértünk Munkácsra.

sitendő munkálatok alkalmával az ezen munkákra vonatkozó elméleti ismeretek is. utalva az „Erdőőr“ című könyv illető fejezetében foglalt leírásra, részletes népszerű magyarázattal tanítandók.

Az elméleti és gyakorlatai oktatás kelő kiegészítése végot a tanulók már az intézetbe való első évi tanulásuk alatt is, a számítás-, az írás- és rajzolásra, s kisebb földterületek felmérésére, valamint a közönséges vadászfegyverrel való bánásra, a vadászat és vadápolás alapismereteire s lövésre taníttatnak.* Az ezen tárgyakban való oktatás óráját illetve idejét a külső gyakorlati foglalkoztatás és munkaidőre való tekintettel az intézet vezetője határozza meg, — kinek gondját képezi egyszersmind az is, hogy a növendékek a szakiskolában való tanulás ideje alatt a magyar nyelvtanból, Magyarország alkotmányából, a hazai és általános földrajzi s a mezőgazdasági alap-ismeretekből a jövődöbeli állásukhoz mérten megkivánhatókat alaposan megismerjék.

Az elméleti oktatás órájában előadott tanításokból a tanulók még ugyanazon órában kikérdezendők az előadó tanító által a célból, hogy a tanító a tanított tárgy miként történt felfogásáról és megértéséről azonnal meggyőződést szerezhessen; e/en kívül pedig annyiszor, a mennyiszer az intézet vezetője szükségesnek tartja, de hetenkint legalább is egyszer az addig tanítottakból vizsgálati kikérdezés tartandó, hogy a tanuló ismereteinek mikénti fejlődéséről és gyarapodásáról kellő meggyőződés szerezhető legyen.

15. § A második évfolyamban tanuló növendékekkel a tanítás szintén az „Erdőőr“ című könyv alapján és úgy az elméleti, mint a gyakorlati oktatást illetőleg hasonló ismétlődő eljárással történik, mint az első évben, azon különbséggel, hogy annak tartalma október hó 1-től kezdve február végéig naponkénti egy óra szobaoktatásra besztva adandó elő, s hogy a második évfolyamban tanuló növendékektől minden tantárgyat és a gyakorlati foglalkozást, illetve az erdőőri szolgálat munkakörének minden ágát vagy kérdését illetőleg az önállóbb egyéni felfogás és alkalmazás az a mértéke keresendő és követelendő az iskola vezetője által, mely szükséges arra, hogy a tanuló az erdőőri szolgálat körében reabizandó teendőket kellő sikerrel végezhesse. Ehhez képest tehát a megfelelő mértékben szükséges elméleti oktatás mellett az intézet vezetője személyes felelősségének terhe alatt köteles gondoskodni arról, hogy a második évfolyamban levő minden növendék, az első félévi tanulási idő alatt is mindennemű oly munkát, mely az erdőőr teendője körében előfordulhat, egyedül vagy többi tanulóársaitól különválva többször is végezzen, továbbá, hogy a második félévében a növendékek a mindennapi egy órai szobaoktatás alatt az „Erdőőr“ című könyv egész tartalmának egyes részeiből fölváltva vizsgálati oktatás útján kikérdeztessenek.

16. § A tanulók kötelesek télen reggeli 5 órakor és nyáron reggeli 4 órakor felkelni, a lefekvés ideje télen és nyáron este 8 $\frac{1}{2}$ óra.

A tanulás, írás, rajzolás és gyakorlati foglalkozás idejét és sorrendjét, valamint az étkezés óráit az intézet vezetője határozza meg.

Minden tanuló az intézet részéről élelmeztetvén, naponként kap legalább 850 — nyolcszázötven — gramm jó minőségi kenyeret; reggelire, a vasnapot és szerdát kivéve, felváltva vagy 50 — ötven — gramm kenyérhez való szalonnát vagy rántott levest; ebédre naponként levest és főzeléket 25 — huszonöt — dekagramm marhahussal, mely az időszakhoz képest 30 — harmincz — dekagramm birka- vagy sertéshussal váltatik fel (péntek napon a főzelék helyett téstás étel adatik); vacsorára naponként az ebédre maradt főzeléket hus nélkül, vagy 3—4 tizedliter tejet; végül a karácsonyi, husvéti és pünkösdi ünnepek első napján, szent István király napján és ő Felsége születésnapján, valamint április 11-én 3 — három — tizedliter asztali bort.

Ételneműeket vagy szeszes italokat a tanulóknak az intézetbe hozni vagy küldeni nem szabad. A tanulók a szakiskola telkéről a legrövidebb időre is csak az intézet vezetőjétől előre kikért engedély alapján távozhatnak s szeszes italok eladására szolgáló helyiségeket látogatniok kizárás terhe alatt tilos.

A dohányzás a tanuló- és hálósobákban tilos s csak az intézet vezetője részéről megjelölt helyen szabad.

17. § Az erdőőri szakiskola tanulói az iskolában töltött idő alatt az intézet részéről ruháztatnak s azt a szolgálati ruhát viselik, fegyverzet és jelvény nélkül, mely a kincstári erdőőrök részére van megállapítva.

18. § Az erdőőri szakiskola két évi tanfolyamát kielégítően elvégzett tanulók az iskolában tanúsított előmenetelükről, szorgalmukról és magaviseletükről hivatalos bizonyítványt kapnak, melynek alapján, ha legalább háromnegyed évet ($\frac{3}{4}$ évet) erdei gyakorlati szolgálatban töltöttek, az erdőőri szakvizsga letételéhez bocsáthatók; törvényes minősítéssel bíró erdőőrök azonban csak akkor lehetnek, ha az 1879 évi XXXI. törvénycikk 37. §-ának megfelelően, életük 24-ik évét betöltötték.

Budapesten, 1895 évi december hó 1-én.

A földmívelésügyi m. kir. ministerium.

Névjegyzéke

azoknak az erdészeti és vadászati alkalmazottaknak, kik az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesületbe leendő belépésüket bejelentették.

Sor-sz.	Név	Lakhely	Megye
299.	Juhász István . . .	Nagy-Ilva	Beszterce-Naszód
300.	Martinek Ferencz . .	Kemencze	Hont
301.	Bencze István . . .	„	„
302.	Holló Sándor . . .	Szatmár	Szatmár
303.	Kebeley Miklós . . .	Béles	Kolos
304.	Hodina Márton .	Bodrog-Monostorszeg	Bács-Bodrog
305.	Linkes Győző . . .	Besnyő	Pest

Sor-sz.	Név	Lakhely	Megye
306.	Szedlmayer Pál . . .	P. Szt. István	Komárom
307.	Balog Imre . . .	Sás-Telek	Bihar
308.	Kiss Pál . . .	Pusztá-Bene	Heves
309.	Varga Gusztáv . . .	Perecsény	Ung
310.	Horváth Sándor . . .	Csörgő	Komárom
311.	Králik András . . .	Lupócs	Nógrád
312.	Demkovics János . . .	Podrecsány	"
313.	Kottra Ferencz . . .	Bernecze	Hont
314.	Biró László . . .	Felső-Tárkány	Heves
315.	Magyar György . . .	Árpádhalom	Csanád

Különfélék.

Ügyes farkas pusztító. A zalatnai m. kir. erdőgondnokságnál alkalmazot Kupás Dániel m. kir. főerdőr a múlt hónapban két fészekből származó kilencz farkaskölyköt fogott. Egy év leforgása alatt pedig nem kevesebb, mint 28 farkaskölyök esett ügyességének áldozatul, nem csekély öröme a vidéken már nagyon fogyófélben volt hasznos vadnak.

Huszár-bravur. A minap fejezte be Klobucsár Vilmos altábornagy s m. kir. honvédelvassági felügyelő Fajta József tábornok s lovasdandárparancsnok kíséretében a szegedi 3. honvédhuszárezrednél a szokásos felügyelői szemlét. A kitűnően sikerült gyakorlatok között volt usztatási próba is, loháton, a Tiszán át. A tiszt karból kapuvári Vargyas Andor és Kertész Tódor huszárhadnagyok vállalkoztak, hogy teljes felszereléssel, karddal, csákóval csizmával, máhás-zsákkal, zubbonyban s vörös nadrágban, kartussal s teljes nyeregkészlettel usztatják át loháton a Tiszát. Az átusztatás, a folyó sebes árai között, derekasan sikerült. Elsőnek Vargyas huszárhadnagy jutott át a tulsó partra. A lovassági felügyelő nagyon megdicsérte a látványosságnak is szép, de merész bravurt, melynek sok nézője is volt.

Szerkesztői üzenetek.

Lőrincz István urnak, Badin. Vettük a zsebnaptárra vonatkozó felhívását, de közlését fölöslegesnek tartjuk, és pedig először azért, mert sikerében nem bízunk, másodszor pedig azért, hogy az előjegyzés nem elég arra, hogy a naptár nyomását megkezdjük, mert nem akad olyan nyomdász, a ki a tett ígéretekre 800—1000 korona értékű munkát magára vállalja, hanem itt készpénz beszél, melylyel pedig mi nem rendelkezünk s különben is elég veszteség volt már nekünk eddig is az a négyezer koronát meghaladó összeg, mely lapunknak egyes ígértet tevő olvasóinál hatodfélt év alatt künn maradt.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradsky Emil.

Allást keres

39 éves, ép, egészséges, erőteljes, jól szakvizsgázott erdőőr kinek az erdészeti terén 3½ évi gyakorlata van; ezen kívül kitűnően érti a gyümölcsfa tenyésztést, oltást, szemzést, méhészetet, mezőgazdaságot, áczántenyésztést. Mezőgazdaságnál 22 éven át volt alkalmazva s előző szolgálatairól kitűnő bizonyítványokat mutathat fel. Címe megteudható az Erdészeti Ujság kiadóhivatalában. 1—2

Legjobb és legolcsóbb
Varrógépek
Fedák Istvánnál
Bécs
VI. Mariahilferstrasse 49.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1—3

Zoologiai Lapok

képes közlemények a tudományos és gazdasági állattan és vadászat köréből,

szerkeszti: Parthay Géza.

A Zoologiai Lapok gazdasági rovatában állandóan foglalkozik méhészettel és ebtenyésztéssel is. Az elmúlt évben 260 oldalon 130 ábrával illusztrálva jelent meg. E lapot az „Erdészeti Ujság” előfizetői évi 8 kor. helyett, félévenként 2 korona kedvezményes áron rendelhetik meg. Mutatvány számokat ingyen küld a kiadóhivatal mely Budapesten. Rottenbiller utca 30 szám alatt van.

!! MEGJELENT !!

és 1 kor. 40 fl. beküldése után azonnal bérmentve lesz megküldve a

RÖPIRAT

mely kizárólag az erdészeti altiszt szemeélyzet helyzetével foglalkozik. Az érdekes műnek egy erdészeti altiszt asztalán sem szabadna hiányozni.

Előzetések az „Erdészeti Ujság” kiadóhivatalának Szászsebes (Erdély) küldendők.

ELSŐ RANGU EGYENRUHÁZATI INTÉZET.

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udv. szállítók, Ő es. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói,
A nagyméltóságu Földmivelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói,
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPESTEN

IV.. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású, — erdészeti és erdő altiszti egyenruhák nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legújabb francia es angol divat szezint, szinte jutányos árban készítettnék. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerезünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának. Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva. Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók,
Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói.
A nagyméltóságu Földmivelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagja.

JUTÁNYOS ÁRAK.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŐ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

János

Brausweller

Szeged

és kím. kizárólagosan
szab. chronomet. és antónás; felhalálaja
a remekműve inga-órákhoz
stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással

RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltnék.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

Figyelmesebb és pontos kiszolgálás.

Legelőnyösebb beszerzési-fórrás.